

Debat: Merkel trækker i arbejdstøjet

Af prorektor Lykke Friis

Berlingske Tidende 21. januar 2007, 2 sektion, magasin, side 31

EUROPA. Tænkepausen er slut. Forfatningstraktaten skal være landet juni 2009, mener Merkel

Digtere, der ikke må sætte teaterstykker op. En efterretningstjeneste, der overvåger så minutiøst, at den har styr på samtlige dissidenters valg af skrivemaskine og som systematisk gemmer et stykke stof, som den politisk mistænkte har siddet på under afhøringerne, så sporhundene altid har noget at gå efter. Alt det var engang hverdag i Danmarks naboland DDR og er uhyggeligt præcist skildret i den nu Oscar-nominerede film, "De andres liv", der stadig kan ses i danske biografteatre.

Men "De andres liv" er ikke kun en nyttig historieeksempel. Den er også et oplagt sted at starte, hvis man vil forstå den europapolitiske tale, som Angela Merkel holdt i Europa-Parlamentet i onsdags. Tysklands kansler tilbragte nemlig sine første 35 år i dette DDR-regime og vil derfor "aldrig flytte ud af dette hus igen. Der findes ikke nogen bedre plads til vores liv i Europa end det fælles europæiske hus". For inde i huset hersker der alt det, som Angela Merkel savnede, mens hun voksede op: frihed, tolerance og mangfoldighed. Ja, ifølge den højstemte Kanzlerin kan Europas sjæl bedst beskrives ved hjælp af følgende Voltaire citat: "Jeg vil bekæmpe dine meninger, men jeg vil dø for din ret til at have dem". Med dette grundsyn i baghovedet bliver det pludselig noget lettere at forstå, hvorfor Angela Merkel nægter at give op i spørgsmålet om forfatningstraktaten. For Merkel er traktaten nemlig ikke "de andres liv". Den er vores, europæernes liv, da den netop forsøger at sætte en tyk streg under principperne om mangfoldighed og tolerance.

Vi skal bygge videre på det europæiske hus, så det også kan fungere med 27 og snart endnu flere lande (læs det tidligere Balkan). "Med de nuværende (beslutnings)regler er EU hverken i stand til at optage flere lande eller til at træffe nødvendige beslutninger" om f.eks. terrorbekæmpelse. Men vi skal absolut ikke "harmonisere alt, som kan harmoniseres". Og præcis derfor skal forfatningstraktatens såkaldte kompetencekatalog, der klart redegør for, hvilke områder EU skal holde fingrene fra, se dagens lys. Kort sagt: iflg. Merkel vil en aflivning af forfatningstraktaten være intet mindre end en "historisk forsømmelse". For som Mikhail Gorbatsjov lige før Berlinmurens fald hviskede til den politisk tonedøve Erich Honecker: "Livet straffer dem, som kommer for sent"!

I det tyske EU-formandskabs optik er der således ingen tvivl. Tænkepausen er nu forbi, og EU-landene skal inden kansleren giver formandskabsstafetten videre til Portugal (juni 2007) blive enige om en klar køreplan for traktatens vedtagelse. Ja, traktaten skal oven i købet være færdig, "unter Dach und Fach", inden Europa-Parlamentsvalget løber af stablen i juni 2009.

Nu er der ingen tvivl om, at Merkel-planen er uhyre ambitiøs. Hendes klare markering af tolerance og frihedsrettigheder understreger i hvert fald, at hun vil kæmpe hårdnakket for den del af traktaten, som f.eks. briterne hellere end gerne vil skrotte, nemlig grundrettighedscharteret. Reelt er der derfor én ting at sige, at forfatningskrisen nu skal løses; noget ganske andet, hvordan det skal gøres. På dette punkt havde Merkel faktisk ikke meget at byde på. Skærer man ind til benet, er det da også vanskeligt komme

uden om, at den såkaldte tænkepause har været en lang pause med stort P. I praksis er landene (og deres befolkningerne) i dag lige så langt fra en konkret løsning som i dagene efter det franske og hollandske nej (juni 2005). Vil man have en indikation på det, kan man bare følge med i den spæde franske valgkamp. Socialisten Ségolène Royal og den borgerlige Nicolas Sarkozy er således ikke alene uenige om, hvor meget forfatningstraktaten skal slankes; de kan heller ikke blive enige om, hvorvidt den overhovedet skal sendes ud til en ny folkeafstemning.

Når alt det så er sagt, er hovedpointen efter i onsdags alligevel til at tage at føle på. Tænkepausen er slut, og medlemsstaterne går nu over i problemløsningsfasen. En yderligere understregning af det får vi allerede i næste uge, når "forfatningstraktatens venner", de 18 lande, der har ratificeret traktaten, mødes uformelt i Madrid. Og hvem ved, måske vil de tyske deltagere her også grave en anden del af Angela Merkels personlige bagage frem? I hvert fald var der heller ingen, der for eksakt tyve år siden troede, at Ronald Reagan så hurtigt ville kunne vinde ørenlyd i Moskva, da han holdt sin legendariske tale foran Brandenburger Tor – Mr. Gorbachev, Tear Down This Wall!